

2019. évi XIII. törvény

a vagyonkezelő alapítványokról¹

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény hatálya azokra az alapítványokra terjed ki, amelyeket e törvény rendelkezéseinek megfelelően létesítettek, vagy amelyeknek alapító okiratát e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosították, és amely alapítványokat a bíróság vagyonkezelő alapítványként nyilvántartásba vesz.

(2) A vagyonkezelő alapítványokra e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) alapítványokra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

2. Alapítási feltételek

2. § (1) Vagyonkezelő alapítvány az alapító által rendelt vagyon kezelésére és az ebből származó jövedelemnek az alapító okiratban megjelölt feladatok megvalósítása, valamint a kedvezményezettként megjelölt személy, illetve személyek javára történő vagyoni juttatás céljából alapítható.

(2) A vagyonkezelő alapítvány gazdasági tevékenységként a javára rendelt, illetve általa az (1) bekezdés szerinti célból bizalmi vagyonkezelésbe vett vagyon kezelését végezheti.

(3) A vagyonkezelő alapítvány által bizalmi vagyonkezelésbe vett vagyon tekintetében létrejött bizalmi vagyonkezelési jogviszony esetében

a) a vagyonkezelő alapítványt a kezelt vagyon kizárólagos kedvezményezettjének kell tekinteni azzal, hogy kedvezményezettként e vagyont is az (1) bekezdés szerinti célok megvalósítása érdekében köteles kezelni;

b) a Ptk. 6:326. § (3) bekezdését nem kell alkalmazni, a bizalmi vagyonkezelési jogviszony megszűnik a vagyonkezelő alapítvány megszűnésével;

c) e jogviszony nem tartozik a bizalmi vagyonkezelőkről és tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvény hatálya alá.

(4) Az alapító a vagyon bizalmi vagyonkezelésbe adásáról az alapító okiratba foglalt egyoldalú jognyilatkozattal is rendelkezhet. Ebben az esetben az alapító okirat – az alapító okiratban meghatározott keretek között és feltételekkel – a Ptk. 6:316. §-ától eltérhet.

3. § (1) Vagyonkezelő alapítvány létesítéséhez az alapítvány javára legalább 600 millió forintnak megfelelő vagyont kell rendelni (a továbbiakban: tőkeminimum).

(2) A vagyonkezelő alapítvány alapítója az alapítvány javára rendelt vagyont az alapító okiratban vagyontárgyanként, vagyonelemenként az azonosításukhoz szükséges részletességgel köteles megjelölni.

(3) Az alapítvány nyilvántartásba vétele iránti kérelem benyújtását megelőzően a tőkeminimumnak megfelelő vagyont az alapítvány rendelkezésére kell bocsátani.

(4)² Ha az alapítói jogok gyakorlása az alapítvány ügyvezető szervét (a továbbiakban: kuratórium) vagy az alapítványi vagyonellenőrt illeti meg, és az alapító az alapítvány javára rendelt vagyonnak a tőkeminimumon felüli, az alapítvány rendelkezésére még nem bocsátott részét az erre megszabott határidőben nem teljesíti, az alapítvány jogosult e vagyonrész teljesítését követelni.

¹ Kihirdetve: 2019. III. 14.

² Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 26. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

(5) Ha az alapító az alapítói jogok gyakorlását a maga részére fenntartotta és a (4) bekezdés szerinti kötelezettségét a kuratórium erre irányuló írásbeli felszólítása ellenére sem teljesíti, ennek megtörténteig az alapítói jogok gyakorlására a kuratórium jogosult.

➡(6)¹ Az alapító okiratban foglaltak szerint az alapító, illetve a csatlakozó a vagyonkezelő alapítvány részére – az alapításkor vagy csatlakozáskor vállalt és annak megfelelően teljesített vagyonrendelésen felül – további vagyon rendelkezésre bocsátását is vállalhatja azzal a céllal, hogy e vagyonjuttatással a vagyonkezelő alapítvány alapításkor, illetve csatlakozáskor rendelt vagyonát növelje. E vagyonnövelésre megfelelően alkalmazni kell a (2) és a (4) bekezdés rendelkezését.

4. § (1) Vagyonkezelő alapítvány közérdekű célra is alapítható. Közérdekű célnak minősül a nevelési-oktatási, felsőoktatási, kutatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységek finanszírozása, illetve támogatása vagy ilyen tevékenységet ellátó intézmények fenntartása és működtetése.

(2) A vagyonkezelő alapítvány akkor minősül közérdekűnek, ha

a) az (1) bekezdés szerinti közérdekű célra alapították,

b) kedvezményezettjeinek köre – azok személyét illetően – nyitott, továbbá

c) közérdekűnek minősítését az alapító kérte.

(3) A (2) bekezdés szerinti minőségének feltüntetésével bírósági nyilvántartásba vett vagyonkezelő alapítvány (a továbbiakban: közérdekű vagyonkezelő alapítvány) e törvény rendelkezése alapján egyúttal közhasznú jogállásúnak is minősül, ha e jogállására is igényt tart. A közhasznú jogállást a vagyonkezelő alapítvány kérelmére a nyilvántartásban is fel kell tüntetni.

(4) A Ptk. 3:379. § (4) bekezdését, 3:386. §-át, 3:397. § (3) és (4) bekezdését, valamint a 3:404. § (1) bekezdését csak a közérdekű vagyonkezelő alapítványra kell alkalmazni.

3. Az alapítói jogok gyakorlása

5. § (1)² A vagyonkezelő alapítvány alapítója az alapító okiratban az alapítói jogok gyakorlására az alapítvány kuratóriumát, a nem közérdekű vagyonkezelő alapítvány alapítója pedig a kuratórium helyett a 7. § szerinti alapítványi vagyonellenőrt is kijelölheti, vagy ha alapítói jogait az alapító okiratban fenntartotta vagy abban arról nem rendelkezett, e jogait az alapítványra átruházhatja. Az alapító az alapító okiratban úgy is rendelkezhet, hogy alapítói jogai a halála, jogutód nélküli megszűnése vagy az alapító okiratban meghatározott feltétel bekövetkezése esetén az alapítványra szállnak.

(2)³ A kuratórium vagy az alapítványi vagyonellenőr az alapítói jogokat egyes ügyekben az e törvényben meghatározott módon gyakorolja.

(3)⁴ Ha az alapítói jogokat a kuratórium gyakorolja, az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában az alapítvány kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjainak, illetve elnökének kijelöléséről – e tisztségek bármely okból bekövetkező megüresedése esetén – a kuratórium a felügyelőbizottsággal együttesen határoz akként, hogy a döntéshez a megüresedő tisztség által érintett testületi szerv tagjai többségének szavazata is szükséges. Az alapító okirat az e kérdésben való döntéshozatalhoz további minősített többséget is előírhat. Ha az alapítói jogokat az alapítványi vagyonellenőr gyakorolja, az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában az alapítvány kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjainak, illetve elnökének kijelöléséről – e tisztségek bármely okból bekövetkező megüresedése esetén – a kuratórium és a felügyelőbizottság véleményének kikérését követően az alapítványi vagyonellenőr dönt.

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 95. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 27. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

3 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 27. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

4 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 27. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

(4) A vagyonkezelő alapítvány kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjainak, illetve elnökének visszahívásáról a kijelölésükkel azonos módon hozható döntés azzal, hogy a visszahívás joga az alapító okiratban feltételekhez köthető, illetve korlátozható.

4. A vagyonkezelő alapítvány szervezete

6. § (1)¹ A közérdekű vagyonkezelő alapítvány ügyvezetését legalább öt természetes személyből álló kuratórium látja el.

(2)² Vagyonkezelő alapítvány esetén felügyelőbizottság kijelölése és annak működése, továbbá állandó könyvvizsgáló megbízása kötelező. A felügyelőbizottság legalább három természetes személyből áll, a felügyelőbizottság elnökét – az alapító okirat eltérő rendelkezése hiányában – a tagok maguk közül választják. Nem közérdekű vagyonkezelő alapítvány alapító okirata rendelkezhet úgy, hogy az alapítványnál felügyelőbizottság nem működik; ebben az esetben a felügyelőbizottság feladat- és hatáskörét az alapítványi vagyonellenőr gyakorolja.

(3) Az alapító okirat a kuratórium és a felügyelőbizottság elnökére és tagjaira vonatkozóan képesítési, végzettségi és egyéb szakmai követelményeket állapíthat meg.

5. A vagyonkezelő alapítvány vagyongazdálkodásának külső ellenőrzése

7. § (1)³ Ha vagyonkezelő alapítvány esetén az alapító az alapítói jogok gyakorlására a kuratóriumot jelölte ki, illetve e jogait az alapítványra ruházta át, az alapító az alapító okiratban alapítványi vagyonellenőrt is köteles kijelölni abból a célból, hogy e jogok gyakorlását és az alapítvány – alapító okiratban meghatározott céljainak megfelelő – vagyongazdálkodását az alapítvány ellenőrző szervétől függetlenül figyelemmel kísérje. Ha nem közérdekű vagyonkezelő alapítvány alapítója a kuratórium helyett az alapítványi vagyonellenőrt jelölte ki az alapítói jogok gyakorlására, felügyelőbizottság kijelölése kötelező.

(2) Az alapító az alapító okiratban az alapítványi vagyonellenőr kijelölésére feljogosíthatja a vagyonkezelő alapítványt is, ebben az esetben az alapítványi vagyonellenőr kijelölésének, illetve megbízásának ügyében a kuratórium és a felügyelőbizottság együttesen határoz, a kijelöléshez, illetve a megbízáshoz azonban a nyilvántartó bíróság jóváhagyása szükséges. A vagyonellenőrnek a megbízás elfogadására és a (3) bekezdésben foglalt követelményekre vonatkozó nyilatkozatát a nyilvántartó bírósághoz a vagyonellenőrt kijelölő személynek kell benyújtani.

(3) Alapítványi vagyonellenőrként csak könyvvizsgáló társaság, könyvvizsgáló, ügyvédi iroda, ügyvéd vagy más büntetlen előéletű és az alapító okiratban meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező személy jelölhető ki, illetve bízható meg. Nem lehet alapítványi vagyonellenőr a vagyonkezelő alapítvány alapítója, kuratóriumának és felügyelőbizottságának tagja, elnöke, illetve az alapítvány egyéb tisztségviselője, alkalmazottja, könyvvizsgálója, kedvezményezettje és ezek hozzátartozója. Az alapító okirat e tisztség betöltésének további összeférhetetlenségi szabályait is meghatározhatja.

(4) Az alapítványi vagyonellenőr halála, jogutód nélküli megszűnése, e tisztségről való lemondása esetén, vagy ha a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel már nem rendelkezik, a vagyonellenőri tisztség betöltésére a (2) bekezdés szerinti rendelkezést kell alkalmazni.

1 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 28. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

2 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 28. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

3 Megállapította: 2020. évi LXXXI. törvény 29. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

8. § (1) Az alapítványi vagyonellenőr feladata annak ellenőrzése, hogy a vagyonkezelő alapítvány vagyongazdálkodása megfelel-e az alapító okiratban meghatározott céloknak, a vagyonkezelésre vonatkozó alapítói előírásoknak és a befektetési szabályzatban foglaltaknak. Az alapítványi vagyonellenőr ellenőrzi továbbá az alapítói jogokat gyakorló kuratórium, illetve a felügyelőbizottság törvényben foglalt kötelezettségeinek teljesítését.

(2) Az alapítványi vagyonellenőrt a kuratórium által gyakorolt alapítói jogok körébe tartozó kérdésekben véleményezési jog illeti meg. Az alapítványi vagyonellenőrt az alapítványi iratokba való betekintési és tájékoztatási jog tekintetében ugyanolyan jogosultságok illetik meg, mint a felügyelőbizottságot.

(3) Amennyiben az alapítói jogokat gyakorló kuratórium, illetve a felügyelőbizottság működése vagy eljárása nem felel meg a törvényben vagy az alapító okiratban foglaltaknak, az alapítványi vagyonellenőr felhívja az érintett alapítványi szervet a szabályszerű működésre. Amennyiben az érintett szerv a felhívásnak nem tesz eleget, az alapítványi vagyonellenőr törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet a nyilvántartó bíróságnál.

(4) Ha az alapító okirat erre felhatalmazást ad, az alapítványi vagyonellenőr az alapító okiratban meghatározott esetekben bíróságtól kérheti a kuratórium, illetve a felügyelőbizottság által hozott törvénysértő, alapító okiratba vagy a befektetési szabályzatba ütköző határozat hatályon kívül helyezését.

(5) Ha a kuratóriumi vagy felügyelőbizottsági tagság, illetve tisztség betöltése tárgyában - ennek felmerülésétől számított 90 napon belül - nem születik döntés, e kérdésben az alapítványi vagyonellenőr javaslatára a nyilvántartó bíróság határoz.

(6) Az alapítványi vagyonellenőr díjazásra jogosult. Az alapítványi vagyonellenőr díjazását a vagyonkezelő alapítvány által kezelt alapítványi vagyon terhére kell teljesíteni.

6. Alapító okirat

9. § (1) A vagyonkezelő alapítvány alapító okiratát közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni. A bírósági nyilvántartásba vételi eljárásban a jogi képviselő kötelező.

(2) Az alapító okiratban az alapítványi vagyon kezelésének és felhasználásának alapvető céljait és elveit is rögzíteni kell, de az alapító az alapító okirathoz - annak részeként - mellékelheti a befektetési szabályzatot is.

(3) A befektetési szabályzatnak tartalmaznia kell az alapítványi vagyont alkotó portfólió meghatározását, a kockázatkezelést, a befektetések tekintetében alkalmazandó döntéshozatali módot.

(4) Ha az alapító a befektetési szabályzatot nem mellékelte az alapító okirathoz, akkor a (2) bekezdés szerinti célok és elvek alapulvételével a (3) bekezdés szerinti tartalommal a nyilvántartásba vételtől számított hat hónapon belül befektetési szabályzatot kell készíteni, amelyet a felügyelőbizottság javaslata alapján az alapítói jogok gyakorlója hagy jóvá. Ha az alapítói jogokat a kuratórium gyakorolja, a befektetési szabályzat jóváhagyásáról az alapítványi vagyonellenőr véleményének beszerzése után a kuratórium és a felügyelőbizottság együttesen határoz.

(5) Az alapító okiratban az alapító a Ptk. 3:387. §-ában foglaltaktól a közérdekűnek nem minősülő vagyonkezelő alapítvány esetében eltérően rendelkezhet.

(6) A kuratórium az alapító okirat módosításának jogát csak akkor gyakorolhatja, ha az alapító erre az alapító okiratban kifejezetten feljogosította, az alapító okirat azonban ennek hiányában is módosítható, ha ezt az időközben megváltozott körülmények vagy jogszabályi követelmények a célok megvalósíthatósága érdekében szükségessé teszik. Az alapító előírhatja azt is, hogy a kuratórium az alapító okiratot mely kérdésekben nem módosíthatja. Ha a jogszabályi változások miatt e kérdésekben a módosítás mégis szükségessé válik, az alapító okirat kuratórium által történő módosításához az alapítványi vagyonellenőr jóváhagyása kell.

(7) Ha a vagyonkezelő alapítvány közérdekű, vagy ha az alapítói jogokat a kuratórium gyakorolja, az alapítvány célja csak a Ptk.-ban meghatározott feltételek esetén módosítható.

(8) Az alapító okirat módosítása nem érinti a kedvezményezettek javára már megállapított és esedékessé vált kötelezettségek teljesítését.

7. A vagyonkezelő alapítvány vagyongazdálkodásának korlátozása

10. § (1) Az alapító az alapító okiratban meghatározhatja az alapítvány javára rendelt vagyonnak azt a mértékét, amely alá a vagyonkezelő alapítvány vagyona nem csökkenhet, ez a tőkeminimumnál kevesebb nem lehet. Meghatározás hiányában a tőkeminimumot kell ilyennek tekinteni.

(2) Ha a vagyonkezelő alapítvány vagyona az alapító okiratban az (1) bekezdés szerinti mérték alá csökken, a kedvezményezetteknek járó juttatás kifizetését arányosan csökkenteni kell, vagy azt mindaddig vissza kell tartani, amíg az alapítvány vagyona az (1) bekezdés szerinti mértéket el nem éri.

10/A. §¹ (1)² A vagyonkezelő alapítvány részére teljesíthető pénzbeli vagyoni juttatás. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére az alapító okiratában meghatározott célok megvalósításának elősegítése érdekében teljesített pénzbeli vagyoni juttatás nem minősül külön törvény szerinti támogatásnak, az alapító okiratában meghatározott célok elérése érdekében pályázati eljárásban részt vehet és pályázati támogatásban részesülhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti vagyoni juttatás teljes körű felhasználásáig a közérdekű vagyonkezelő alapítvány bemutatja e pénzbeli vagyoni juttatás felhasználását, aminek a számviteli törvény szerinti éves beszámolójában tesz eleget.

10/B. §³ (1) A vagyonkezelő alapítvány részére teljesíthető természetbeni - különösen ingatlan - vagyoni juttatás is. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére az alapító okiratában meghatározott célok megvalósításának elősegítése érdekében teljesített természetbeni vagyoni juttatás nem minősül külön törvény szerinti támogatásnak, az alapító okiratában meghatározott célok elérése érdekében pályázati eljárásban részt vehet és pályázati támogatásban részesülhet.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerint juttatott vagyont a közérdekű vagyonkezelő alapítvány elidegeníti, úgy a juttatott vagyon tekintetében az államot - más jogosultakat megelőzően - törvény eltérő rendelkezése hiányában elővásárlási jog illeti meg.

 10/C. §⁴ A 10/A. § és 10/B. § szerinti vagyoni juttatás a 3. § (6) bekezdése szerinti vagyonnövelésnek minősül.

8. A vagyonkezelő alapítvány megszűnése

11. § (1) A nem közérdekű vagyonkezelő alapítvány az alapítói jogát gyakorló alapító kérelmére megszüntethető, erre irányuló alapítói kérelem esetén ezért a nyilvántartó bíróság polgári nemperes eljárásban megállapítja az alapítvány megszűnését eredményező ok bekövetkezését. Az alapítvány megszűnése nem érinti a kedvezményezettek javára már megállapított és esedékessé vált kötelezettségek teljesítését.

(2) A vagyonkezelő alapítvány megszűnik abban az esetben is, ha annak vagyona három teljes éven keresztül nem éri el a tőkeminimum összegét; ezt úgy kell tekinteni, hogy az alapítvány céljának megvalósítása lehetetlenné vált.

1 Beiktatta: 2020. évi LXXXI. törvény 30. §. Hatályos: 2020. VII. 22-től.

2 Megállapította: 2020. évi CVI. törvény 12. § (1). Hatályos: 2020. X. 29-től.

3 Beiktatta: 2020. évi CVI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2020. X. 29-től.

4 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 96. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

8/A.¹ Közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány

 11/A. §² (1) Ezen alcím rendelkezései arra a közérdekű vagyonkezelő alapítványra terjednek ki, amely közfeladatot lát el, és amelyet e törvény az 1. mellékletben közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványként azzá minősít.

 (2) E törvény 1. melléklete tartalmazza a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok felsorolását.

 11/B. §³ A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványra e törvény rendelkezéseit az ezen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

 11/C. §⁴ A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány alapító okiratának tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy e törvény szerinti közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványnak minősül.

9. Záró rendelkezések

12. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

 1. melléklet a vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvényhez⁵

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok

- 1. Batthyány Lajos Alapítvány
- 2. Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány
- 3. Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány
- 4. Marek József Alapítvány
- 5. Mathias Corvinus Collegium Alapítvány
- 6. Millenáris Tudományos Kulturális Alapítvány
- 7. Moholy-Nagy Művészeti Egyetemért Alapítvány
- 8. Neumann János Egyetemért Alapítvány
- 9. Polgári Művelődésért Oktatási, Kulturális és Tudományos Alapítvány
- 10. Soproni Egyetemért Alapítvány
- 11. Széchenyi István Egyetemért Alapítvány
- 12. Színház- és Filmművészetért Alapítvány
- 13. Universitas Miskolcensis Alapítvány

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 97. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2020. évi CXLVIII. törvény 98. § (1), 6. melléklet. Hatályos: 2021. I. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

2019. évi XIII. törvény	1
a vagyonkezelő alapítványokról	1
1. Általános rendelkezések	1
2. Alapítási feltételek	1
3. Az alapítói jogok gyakorlása	2
4. A vagyonkezelő alapítvány szervezete	3
5. A vagyonkezelő alapítvány vagyongazdálkodásának külső ellenőrzése	3
6. Alapító okirat	4
7. A vagyonkezelő alapítvány vagyongazdálkodásának korlátozása	5
8. A vagyonkezelő alapítvány megszűnése	5
8/A. Közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány	6
9. Záró rendelkezések	6
1. melléklet a vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvényhez	6
A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok	6